

MÜÜRIMÖRTIDE SPETSIFIKATSIOON
Osa 1: Krohvimört

Specification for mortar for masonry
Part 1: Rendering and plastering mortar

EESTI STANDARDI EESSÕNA

Käesolev Eesti standard:

- on Euroopa standardi EN 998-1:2010 „Specification for mortar for masonry - Part 1: Rendering and plastering mortar“ ingliskeelse teksti identne tõlge eesti keelde ning tõlgendamise erimeelsuste korral tuleb lähtuda ametlikes keeltes avaldatud tekstidest;
- omab sama staatust, mis jõustumisteate meetodil vastuvõetud originaalversioon,
- on kinnitatud Eesti Standardikeskuse 22.02.2011 käskkirjaga nr 37,
- jõustub sellekohase teate avaldamisel EVS Teataja 2011. aasta märtsikuu numbris.

Standardi tõlkis EVS/TK 18, käesoleva standardi on heaks kiitnud tehniline komitee EVS/TK 18 „Müüritis“.

Standardi tõlke koostamisettepaneku esitas EVS/TK 18, standardi tõlkimist korraldas Eesti Standardikeskus ning rahastas Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.

Euroopa standardimisorganisatsioonide poolt rahvuslikele liikmetele Euroopa standardi teksti kättesaadavaks tegemise kuupäev on 15.09.2010. Date of Availability of the European Standard EN 998-1:2010 is 15.09.2010.

Käesolev standard on eestikeelne [et] versioon Euroopa standardist EN 998-1:2010. Teksti tõlke avaldas Eesti Standardikeskus ja see omab sama staatust ametlike keelte versioonidega. This standard is the Estonian [et] version of the European Standard EN 998-1:2010. It was translated by Estonian Centre for Standardisation. It has the same status as the official versions.

ICS 91.100.10 Tsement. Kips. Lubi. Mört

Võtmesõnad: ehitusmaterjalid, kipskrohv, krohv, müürisegud, nõuded, segud

Hinnagrupp L

Standardite reprodutseerimis- ja levitamiseõigus kuulub Eesti Standardikeskusele

Andmete paljundamine, taastekitamine, kopeerimine, salvestamine elektroonsesse süsteemi või edastamine ükskõik millises vormis või millisel teel ilma Eesti Standardikeskuse poolt antud kirjaliku loata on keelatud.

Kui Teil on küsimusi standardite autorikaitse kohta, palun võtke ühendust Eesti Standardikeskusega:
Aru 10, 10317 Tallinn, Eesti; www.evs.ee; Telefon: 605 5050; E-post: info@evs.ee

English Version

Specification for mortar for masonry - Part 1: Rendering and plastering mortar

Définitions et spécifications des mortiers pour maçonnerie -
Partie 1: Mortiers d'enduits minéraux extérieurs et intérieurs

Festlegungen für Mörtel im Mauerwerksbau - Teil 1:
Putzmörtel

This European Standard was approved by CEN on 12 August 2010.

CEN members are bound to comply with the CEN/CENELEC Internal Regulations which stipulate the conditions for giving this European Standard the status of a national standard without any alteration. Up-to-date lists and bibliographical references concerning such national standards may be obtained on application to the CEN Management Centre or to any CEN member.

This European Standard exists in three official versions (English, French, German). A version in any other language made by translation under the responsibility of a CEN member into its own language and notified to the CEN Management Centre has the same status as the official versions.

CEN members are the national standards bodies of Austria, Belgium, Bulgaria, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland and United Kingdom.

EUROPEAN COMMITTEE FOR STANDARDIZATION
COMITÉ EUROPÉEN DE NORMALISATION
EUROPÄISCHES KOMITEE FÜR NORMUNG

Management Centre: Avenue Marnix, 17 B-1000 Brussels

SISUKORD

EESSÕNA.....	3
SISSEJUHATUS.....	4
1 KÄSITLUSALA.....	5
2 NORMIVIITED.....	5
3 TERMINID, MÄÄRATLUSED JA LÜHENDID.....	5
4 MATERJALID.....	8
5 NÕUDED.....	8
5.1 Üldist.....	8
5.2 Kivistunud mördi omadused.....	8
5.2.1 Üldist.....	8
5.2.2 Tuletundlikkus.....	8
5.2.3 Kestvus.....	9
5.3 Kasutusvalmis mördi omadused.....	12
5.3.1 Kasutatavusaeg.....	12
5.3.2 Õhusisaldus.....	12
5.4 Mördi segamine ehitusplatsil.....	12
6 KROHVIMÖRTIDE TÄHISTAMINE.....	12
7 MÄRGISTAMINE JA MARKEERIMINE.....	12
8 VASTAVUSE HINDAMINE.....	12
8.1 Üldist.....	12
8.2 Esmased tüübikatsed (ITT).....	13
8.2.1 Üldist.....	13
8.2.2 Proovivõtt.....	13
8.2.3 Põhikatsemeetod.....	13
8.2.4 Esmase tüübikatses kordamine.....	13
8.2.5 Dokumenteerimine.....	13
8.2.6 Katsemeetodi kohaldamine.....	13
8.3 Tootmisohje (FPC).....	13
8.3.1 Üldist.....	13
8.3.2 Tootmisprotsessi ohje.....	14
8.3.3 Valmistootes vastavus.....	14
8.3.4 Statistilised meetodid.....	14
8.3.5 Jälgitavus – toodete märgistamine ja laokontroll.....	14
8.3.6 Mittevastavad tooted.....	15
Lisa A (teatmelisa) Proovide võtmine esmaseks tüübikatsuseks ja saadetise sõltumatuks katsetuseks.....	16
Lisa ZA (teatmelisa) Käesoleva Euroopa standardi jaotised, mis tuginevad EL-i ehitustoodete direktiivi sätetele.....	17
Kasutatud kirjandus.....	22

EESSÕNA

Euroopa standardi (EN 998-1:2010) on ette valmistanud tehniline komitee CEN/TC 125 „Masonry“, mille sekretariaati haldab BSI.

Euroopa standardile tuleb anda rahvusliku standardi staatus kas identse tõlke avaldamisega või jõustumisteatega hiljemalt 2011. a märtsiks ja sellega vastuolus olevad rahvuslikud standardid peavad olema kehtetuks tunnistatud hiljemalt 2011. a märtsiks.

Tuleb pöörata tähelepanu võimalusele, et mõned standardi osad võivad olla patendiõiguse subjektiks. CEN-i [ja/või CENELEC-i] ei saa pidada vastutavaks mõne või kõigi selliste patendiõiguste välja selgitamisel.

Dokument asendab standardit EN 998-1:2003.

Peamised tehnilised muudatused võrreldes eelmise väljaandega seonduvad soojusjuhtivusega, kus on spetsifitseeritud deklareeritud väärtuse põhimõtted, ning vastavushindamisega, kus on mindud detailsemaks.

Dokument on ette valmistatud Euroopa Komisjoni ja Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni poolt Euroopa Standardimiskomiteele (CEN) antud mandaadi alusel ja see toetab EL-i ehitustoodete direktiivi (89/106/EMÜ) olulisi nõudeid.

Seoste kohta EL-i direktiividega vt teatmelisa ZA, mis on dokumendi lahutamatu osa.

Standard EN 998 „Müürimörtide spetsifikatsioonid“ koosneb järgmistest osadest:

Osa 1: Krohvimört

Osa 2: Müürimört

CEN-i/CENELEC-i sisereeglite järgi peavad Euroopa standardi kasutusele võtma järgmiste riikide rahvuslikud standardimisorganisatsioonid: Austria, Belgia, Bulgaaria, Eesti, Hispaania, Holland, Horvaatia, Iirimaa, Island, Itaalia, Kreeka, Küpros, Leedu, Luksemburg, Läti, Malta, Norra, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Rumeenia, Saksamaa, Slovakkia, Sloveenia, Soome, Šveits, Taani, Tšehhi Vabariik, Ungari ja Ühendkuningriik.

SISSEJUHATUS

Krohvimördi omadused sõltuvad põhiliselt kasutatava(te) sideaine(te) liigist ja sisaldusest. Omadusi on võimalik muuta, kasutades erinevaid täitematerjale ja keemilisi või pulbrilisi lisandeid.

Krohvimördid on määratletud

a) koostise valiku alusel kui:

- etteantud omadustega mört või
- etteantud koostisega mört.

b) valmistusviisi alusel kui:

- tehases valmistatud mört;
- tehases valmistatud poolfabrikaatmört või
- ehitusplatsil valmistatud mört.

c) omaduste ja/või kasutuse alusel kui

- üldotstarbeline mört;
- kergmört;
- värviline mört;
- ühekihiline välismört;
- remondimört;
- soojustusmört.

Krohvimördid saavutavad oma lõplikud omadused alles pärast paigaldamist ja kivistumist. Krohvimördi poolt täidetavad funktsioonid sõltuvad kasutatud materjalide omadustest, krohvikihi paksusest ja kasutusviisist. Lisaks sellele määrab krohv ära konstruktsiooni pinna iseloomu.

Ehituspraktika ja kliima ning mördi komponentide erinevused ei võimalda kindlaks määrata kogu Euroopas kasutatavat etteantud koostisega mördi standardset koostist. Sellepärast peaks nende segude koostise (retsepti) ja kasutusala spetsifitseerimine põhinema kasutuskohas olemasoleval praktilisel ja kogemustel.

1 KÄSITLUSALA

Euroopa standard rakendub tehases valmistatud anorgaaniliste sideainete põhiste krohvimörtidele, mida kasutatakse nii välis- kui ka sisetingimustes seinte, lagede, postide ja vaheseinte krohvimisel. Standard sisaldab määratlusi ja toimivusnõudeid.

Standard ei hõlma mörte, mille põhiliseks sideaineeks on kips.

Kipsi võib kasutada koos õhkclubjaga kui täiendavat sideainet. Kui põhiliseks sideaineeks on õhklubi, siis kuulub krohvimört Euroopa standardi käsituslusalasse. Kui põhiliseks sideaineeks on kips, siis kuulub krohvimört standardi EN 13279 käsituslusalasse. Mördi liigitab mördi tootja.

Euroopa standard ei käsitlenud spetsiaalseid tulekindlaid ja akustiliste eriomadustega mörte, mörte konstruktsioonide parandamiseks ega ehituselementide pindade töötlemiseks, nagu tasandus- või sobitusmördid, värvid, katted, õhukesekihilised orgaanilised krohvid ja valmiselemendid (nt krohvplaadid).

Euroopa standardi käsituslusalasse kuuluvad jaotises 3 määratletud krohvimördid, välja arvatud need, mis valmistatakse ehitusplatsil. Euroopa standardit või selle osi on siiski võimalik kasutada ehitusplatsil valmistatavaid mörte käsitlevates rakendusjuhistes ja rahvuslikes spetsifikatsioonides.

2 NORMIVIITED

Järgmised dokumendid on vajalikud standardi rakendamiseks. Dateeritud viidete korral kehtib üksnes viidatud väljaanne. Dateerimata viidete korral kehtib viidatud dokumendi uusim väljaanne koos võimalike muudatustega.

EN 1015-2, *Methods of test for mortar for masonry — Part 2: Bulk sampling of mortars and preparation of test mortars*

EN 1015-7, *Methods of test for mortar for masonry — Part 7: Determination of air content of fresh mortar*

EN 1015-9, *Methods of test for mortar for masonry — Part 9: Determination of workable life and correction time of fresh mortar*

EN 1015-10, *Methods of test for mortar for masonry — Part 10: Determination of dry bulk density of hardened mortar*

EN 1015-11, *Methods of test for mortar for masonry — Part 11: Determination of flexural and compressive strength of hardened mortar*

EN 1015-12, *Methods of test for mortar for masonry — Part 12: Determination of adhesive strength of hardened rendering and plastering mortar on substrates*

EN 1015-18, *Methods of test for mortar for masonry — Part 18: Determination of water absorption coefficient due to capillary action of hardened mortar*

EN 1015-19, *Methods of test for mortar for masonry — Part 19: Determination of water vapour permeability of hardened rendering and plastering mortar*

EN 1015-21, *Methods of test for mortar for masonry — Part 21: Determination of the compatibility of one-coat rendering mortars with substrates*

EN 1745:2002, *Masonry and masonry products — Methods for determining design thermal values*

EN 13501-1, *Fire classification of construction products and building elements — Part 1: Classification using test data from reaction to fire tests*

3 TERMINID, MÄÄRATLUSED JA LÜHENDID

Dokumendis kasutatakse järgmisi termineid ja määratlusi.